

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA RĒZEKNES TIESU NAMS

Lietas Nr.A420330014
Lietas arhīva Nr.A42-00614-15/42

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rēzeknē 2015.gada 6.janvārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Māris Šlakota,

ar lietas dalībniekiem: pieteicēju /pers.A/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicināto iestādi Ieslodzījuma vietu pārvaldi,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz/pers.A/ pieteikumu par morālā kaitējuma atlīdzināšanu 12000 *euro* apmērā par Daugavgrīvas cietuma faktisko rīcību – pastāvīgu videonovērošanu cietuma dzīvojamās kamerās laika posmā no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 12.jūnijam un no 2013.gada 13.septembra līdz 2014.gada 17.februārim.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs /pers.A/ vērsās Ieslodzījuma vietu pārvaldē ar 2014.gada 17.februāra iesniegumu un tā papildinājumiem, apstrīdot Daugavgrīvas cietuma administrācijas faktisko rīcību – pastāvīgu videonovērošanu cietuma dzīvojamās kamerās laika posmā no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 12.jūnijam un no 2013.gada 13.septembra līdz 2014.gada 17.februārim. Lūdza atlīdzināt personisko kaitējumu 7000 *euro* (par goda un cieņas aizskārumu) un morālo kaitējumu 5000 *euro* apmērā.

Norādīja, ka tika pārkāptas pieteicēja tiesības uz privāto dzīvi. Dzīvojamajās kamerās Nr./kamera Nr./, /kamera Nr./ un /kamera Nr./ videonovērošanas kameras bija izvietotas tā, ka sanitārais mezgls ir daļēji redzams.

[2] Ar Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2014.gada 20.jūnija lēmumu Nr.1/12-L/827/9181283 (turpmāk – Lēmums) atzīta par prettiesisku Daugavgrīvas cietuma rīcību, laika posmā no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 12.jūnijam un no 2013.gada 13.septembra līdz 2014.gada 17.februārim turot pieteicēju dzīvojamajās kamerās ar pastāvīgu videonovērošanu, uzdots Daugavgrīvas cietuma administrācijai rakstveidā atvainoties pieteicējam, bet atteikts atlīdzināt morālo kaitējumu naudā.

Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem

[2.1] No Latvijas Sodū izpildes kodeksa (turpmāk – Kodekss) 1., 9., 50.⁴ panta normām secināms, ka brīvības atņemšanas kā kriminālsoda izpildes režīms cita starpā aptver notiesāto obligātu izolāciju un uzraudzību, kas slēgta tipa cietumos ir nodrošināma pastiprināti. Efektīvas uzraudzības nodrošināšanai Daugavgrīvas cietumā tiek veikta ieslodzīto videonovērošana.

Ieslodzīto videonovērošana ir pieļaujama, jo tai ir leģitīms mērķis. Videonovērošana veicina ieslodzītajiem noteikto pienākumu precīzu un savlaicīgu izpildi, kā arī attur ieslodzītos no cietuma iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumiem, piemēram, citu ieslodzīto fiziskas iespaidošanas, aizliegto vielu un priekšmetu glabāšanas, lietošanas u.c. Videonovērošana palīdz arī novērst noziedzīgu darbību organizēšanu, ko ieslodzītie nereti veic, atrodoties brīvības atņemšanas vietās. Tādējādi tiek veicināta ieslodzīto tiesiska uzvedība soda izpildes laikā un arī pēc soda izpildes. Šādi tiek veicināta arī ieslodzīto drošība.

Videokameru ieraksti var tikt izmantoti ieslodzīto labā, lai izvērtētu, vai cietuma amatpersonu darbības bijušas tiesiskas.

[2.2] Konkrētajā gadījumā Daugavgrīvas cietuma Daugavpils nodaļas 2.stāvā tika veikta notiesāto atklāta novērošana, par kuru notiesātie tika informēti ar attiecīgu brīdinājuma zīņu palīdzību, kas ir piestiprinātas pie katras kameras durvīm.

[2.3] No Tiesībsarga ziņojuma, Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras, kā arī Eiropas Komitejas spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai soda novēršanai ziņojumiem izriet, ka nav pieļaujami ieslodzītos pastāvīgi pakļaut videonovērošanai, ja tam nav objektīva pamatojuma, kā arī, ja iepriekš nav veikts izvērtējums par šāda pastiprinātas uzraudzības līdzekļa nepieciešamību konkrētam ieslodzītajam. Izvērtējot informāciju par pieteicēju, pārvalde nav guvusi pārliecinošus pierādījumus tam, ka pieteicējam strīdus laika posmā bija nepieciešama pastiprināta uzraudzība, pielietojot videonovērošanu. Turklāt, kā tas izriet no Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras, ir jāparedz konkrēts laiks, cik ilgi persona ir pakļaujama video uzraudzībai, kā arī ir jābūt šāda ierobežojuma nepieciešamības periodiskai kontrolei. Izskatāmajā gadījumā šīs prasības nav ievērotas. Pārvalde konstatēja, ka lielāko daļu no disciplinārpārkāpumiem pieteicējs pieļāva, atrodoties citās ieslodzījuma vietās. Savukārt atrodoties Daugavgrīvas cietumā pieteicējs pieļāva sešpadsmit disciplinārpārkāpumus, no kuriem viens nebija rupjš, kā arī tie nebija saistīti ar uzbrukumu administrācijas pārstāvjiem, citiem ieslodzītajiem vai pašnāvības mēģinājumiem.

Turklāt, tā kā videonovērošana kamerās skar tiesības uz privāto dzīvi, lai šāds ierobežojums būtu pieļaujams, tam jābūt noteiktam ar pienācīgā kārtā pieņemtu likumu. Normatīvajā regulējumā, kas paredz ieslodzīto videonovērošanu, ir precīzi jānosaka, pie kādām situācijām un cik ilgā laika posmā šāda novērošana ir pieļaujama. Konkrētajā gadījumā ierobežojums, kas izriet no pastāvīgas videonovērošanas, nav atbilstošs likuma kvalitātes kritērijam.

Tā kā iepriekš minētās prasības konkrētajā gadījumā nebija izpildītas, Daugavgrīvas cietuma administrācijas faktiskā rīcība, laika posmā no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 12.jūnijam un no 2013.gada 13.septembra līdz 2014.gada 17.februārim turot pieteicēju dzīvojamās kamerās ar pastāvīgu videonovērošanu, atzīstama par prettiesisku.

[2.5] Nosakot pieteicēja tiesības uz atļūdzinājumu, jāņem vērā, ka Satversmes 96.pantā, Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – Konvencija) 8.pantā un ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 17.pantā garantētās personas tiesības uz privāto dzīvi un tās neaizskaramību ir ierobežojamas. Pieteicēja apgalvojums par to, ka tika veikta videonovērošana sanitārajā mezglā, neapstiprinās, jo ir konstatējams, ka videokameras tiek uzstādītas tādā veidā, lai nepieļautu sanitārā mezgla novērošanu un izlītnes pārredzamību. Turklāt Uzraudzības daļas amatpersonas neveic videonovērošanu visu diennakti, jo minētajām amatpersonām jāveic arī citi pienākumi.

Cietums arī ir nodrošinājis, lai iegūtie dati netiktu izmantoti ļaunprātīgi. Datu valsts inspekcija, kurai pienākums ir kontrolēt un uzraudzīt valsts personas datu apstrādes atbilstību Fizisko personu datu aizsardzības likuma prasībām, pārvaldei izsniedza „Personas datu apstrādes reģistrācijas apliecību” Nr.001826, kurā norādītais mērķis ir videonovērošanas veikšana kriminālsoda izpildes nodrošināšanai ieslodzījuma vietās. Vienlaikus pārvaldē 2011.gada 7.februārī pieņemti iekšējie kārtības noteikumi Nr.1/12-n4 „Iekšējie datu aizsardzības noteikumi personu datu apstrādē”, kas nosaka visām ieslodzījuma vietām kārtību, kādā tiek nodrošināta informatīvo sistēmu personas datu apstrādes lietošana, aizsardzība un drošība. Iekšējie noteikumi ir saskaņoti ar Latvijas Republikas Valsts datu inspekciju.

Lai gan pieteicēja uzvedība nebija tāda, lai viņu pakļautu pastāvīgai videonovērošanai, tomēr, pieteicējs, atrodoties Daugavgrīvas cietumā soda izciešanas režīma zemākajā pakāpē, ir pieļāvis sešpadsmit soda izciešanas režīma pārkāpumus, lielākā daļa no kuriem ir dienas kārtības neievērošana, kā arī tīsa cietuma īpašumu bojāšana, mantu un priekšmetu patapināšana no citiem notiesātajiem. No minētā izriet, ka pieteicējs, atrodoties soda izciešanas režīma zemākajā pakāpē, nevēlējas turpmāk resocializēties un laboties, bet tieši otrādi, sāka pieļaut rupjus soda izciešanas režīma pārkāpumus. Ar savu uzvedību pieteicējs pretdarbojās cietuma administrācijai un ir radījis Daugavgrīvas cietuma administrācijai kļūdainu priekšstatu par nepieciešamību piemērot viņam pastiprinātu uzraudzību (videonovērošanu). Tādējādi pieteicējs pastarpināti ir līdzatbildīgs Daugavgrīvas cietuma administrācijas pieņemtajai lēmumā par videonovērošanas nepieciešamību.

Pieteicējam, ja viņš uzskatīja, ka pastāvīga videonovērošana kamerā radīja viņam morālas ciešanas, par šiem apstākļiem pēc iespējas ātrāk bija jāinformē cietuma administrācija, tādējādi samazinot kaitējumu (Administratīvā procesa likuma 96.pants). Pieteicējs tikai viņam zināmu iemeslu dēļ izskatāmajā laika posmā nav informējis cietuma administrāciju par iespējamo savu tiesību aizskārumu, kas pastarpināti liecina par pieteicēja subjektīvu izjūtu pārspīlējumu, nevis par reālo tiesību aizskārumu. Pārvalde pieļauj, ka patiesais apstrīdēšanas iesnieguma iesniegšanas mērķis ir nevis panākt savu cilvēktiesību aizskāruma pārtraukšanu, bet panākt iespēju turpmāk bez ierobežojumiem veikt soda izciešanas režīma pārkāpumus, paliekot nesodītam.

Ievērojot minēto, pārvaldes ieskatā pieteicēja tiesību aizskārumš nav smags, līdz ar to morālā kaitējuma adekvāts atļūdzinājums iesniedzējam ir Daugavgrīvas cietuma administrācijas rakstveida atvainošanaš.

[3] Pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, lūdzot atļūdzināt morālo kaitējumu 12000 *euro* apmērā par Daugavgrīvas cietuma faktisko rīcību – pastāvīgu videonovērošanu cietuma dzīvojamās kamerās laika posmā no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 12.jūnijam un no 2013.gada 13.septembra līdz 2014.gada 17.februārim.

Pieteikumā norādīja šādu argumentus.

[3.1] Lēmuma pamatojums nelīcina, ka Ieslodzījuma vietu pārvalde izvērtējusi, kā jūtas ieslodzītie, kas pakļauti pastāvīgai novērošanai.

[3.2] Pieteicēja pieļautie pārkāpumi nav saistīti ar mobilo tālrunu izmantošanu, narkotiku izplatīšanu, noziedzīgu nodarījumu organizēšanu u.tml. Pieteicēja ieskatā minētās ieslodzījuma vietā pastāvošās problēmas ir jārisina, pastiprinot ieslodzījuma vietas perimetra un teritorijas apsargāšanu, nevis veicot pastāvīgu videonovērošanu.

[3.3] Pieteicējam nav nekādu garantiju, ka viņš netika novērots tualetes apmeklēšanas laikā. Pieteicējs varēja tikt novērots arī brīdī, kad viņš atkāļinājies, mazgājoties pie izlītnes.

[4] Tiesai iesniegtajā paskaidrojumā Ieslodzījuma vietu pārvalde neatzina pieteikumu, balstoties uz Lēmuma argumentāciju. Jautājumā par sanitārā mezgla redzamību videonovērošanas laikā, norādīja, ka attēlus no video kamerām iegūt nav izdevies un šobrīd tas arī nav iespējams, jo kopš 2014.gada 6.jūnija videonovērošana Daugavgrīvas cietuma kamerās netiek veikta. Tomēr pārvaldes ieskatā pieteicējam bija nodrošināts pietiekams privātums sanitārā mezgla apmeklēšanas laikā, par ko var pārliecināties no kameru fotoattēliem.

Motīvu daļa

[5] Izvērtējot lietas dalībnieku argumentus un lietas materiālus, tiesa secina, ka pieteikums ir daļēji pamatots un apmierināms daļā.

[6] Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 89. pants noteic, ka valsts atzīst un aizsargā cilvēka pamattiesības saskaņā ar šo Satversmi, likumiem un Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem. Satversmes 95.pants noteic, ka valsts aizsargā cilvēka godu un cieņu. Spīdzināšana, citāda cietsirdīga vai cieņu pazemojoša izturēšanās pret cilvēku ir aizliegta. Nevienam nedrīkst pakļaut nevēlīgam vai cilvēka cieņu pazemojošam sodam. Savukārt Satversmes 96.pants paredz, ka ikvienam ir tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību.

Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (turpmāk – Pakts) 7.pants noteic, ka nevienam nedrīkst pakļaut spīdzināšanai vai nevēlīgi, necilvēcīgi vai pazemojoši apieties ar viņu vai sodīt. Savukārt Pakta 10.pants noteic, ka visām personām, kurām atņemta brīvība, ir tiesības uz humānu apiešanos un cilvēka personībai piemītošās pašcieņas respektēšanu. Tas nozīmē, ka pret personām, kurām ir ierobežota brīvība, nedrīkst izturēties pretēji Pakta 7.panta noteikumiem, kā arī personas nedrīkst tikt pakļautas citām grūtībām vai ierobežojumiem, kā tikai tām, kas izriet no brīvības atņemšanas apstākļiem. Personas, kurām atņemta brīvība, bauda visas tiesības, kas noteiktas Paktā, ar tiem ierobežojumiem, kas slēgtā vidē ir neizbēgami (*General Comment No.21: Replaces general comment 9 concerning humane treatment of persons deprived of liberty (Art.10): 10/04/92, Human Rights Committee, para 3*).

Tātad citētajās tiesību normās ir nepārprotami nostiprināts cilvēka spīdzināšanas un necilvēcīgas izturēšanās aizliegums, tostarp nepieļaujot šādu izturēšanos arī pret ieslodzītajām personām.

Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir norādījusi, ka no Konvencijas 3.panta valstij izriet pienākums nodrošināt, lai visi ieslodzītie tiktu turēti apstākļos, kas ir savienojami ar cilvēka cieņu, lai soda izpildes veids nepakļautu attiecīgo personu tādas intensitātes grūtībām vai pārbaudījumam, kas pārsniedz neizbēgamo ieslodzījumam piemītošo ciešanu līmeni un lai, ņemot vērā ieslodzījuma praktiskās prasības, ieslodzītā veselība un labklājība tiktu adekvāti nodrošināta (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2004.gada 2.decembra sprieduma lietā „Farbtuhs pret Latviju” 51.punkts, 2002.gada 15.jūlija sprieduma lietā „Kalašņikovs pret Krieviju” 95.punkts*).

Minētās atziņas pēc būtības ir nostiprinātas Latvijas sodu izpildes kodeksa 4.panta otrās daļas 1.punktā, proti, izpildot jebkura veida

kriminālsodu, ievērojams šāds pamatprincips – sodu izpildes praksē ir nodrošināmas likumā noteiktās garantijas pret spīdzināšanu un necilvēcīgu vai pazemojošu soda piemērošanu notiesātajai personai; soda izpildes mērķis nav sagādāt fiziskas ciešanas vai pazemot cilvēka cieņu, vai izstumt viņu no sabiedrības.

Nemot vērā minēto, tiesa secina, ka no spīdzināšanas, necilvēcīgas vai pazemojošas apiešanās un sodīšanas aizlieguma izriet valsts pienākums nodrošināt ieslodzītajiem pienācīgus apstākļus ieslodzījuma vietā un šādu apstākļu nenodrošināšana var radīt cilvēktiesību pārkāpumu.

[7] Ieslodzījuma vietu pārvalde ar Lēmumu jau ir atzinusi, ka Daugavgrīvas cietuma rīcība, laika posmā no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 12.jūnijam un no 2013.gada 13.septembra līdz 2014.gada 17.februārim turot pieteicēju dzīvojamajās kamerās, kurās veikta pastāvīga videonovērošana, bijusi prettiesiska, jo nepamatoti iejaucās pieteicēja privātās dzīves sfērā. Turklāt, kā to atzina iestāde, cietuma rīcības prettiesiskums ir bijis tik būtisks, ka par to ir nosakāms morālais kaitējuma atlīdzinājums (atvairošanās).

[8] Lietā ir strīds par to, vai par Daugavgrīvas cietuma prettiesisko rīcību pieteicējam nodarīts tāds morālais kaitējums, kas būtu atlīdzināms naudā 12000 *euro* apmērā.

Papildus vispārīgajiem atlīdzinājuma noteikšanas kritērijiem, lietā ir specifisks strīds par to, vai videonovērošanas kamerās bija redzami dzīvojamo kameru, kurās uzturējās pieteicējs, sanitārie mezgli.

[9] Tiesa norāda, ka lietā, neskaitot pieteicēja paskaidrojumus, nav iegūti nekādi pierādījumi, ka videonovērošanas kameru redzeslokā ietilpa arī sanitārie mezgli. Lai gan pieteicējs šo apstākli piemin apstrīdēšanas iesniegumā, nekādus racionālus un ticamus apsvērumus, pamatojoties uz kuriem pieteicējs izsaka šādu apgalvojumu, viņš nav norādījis. No pieteikuma tiesai izriet, ka pieteicējam nav zināms, vai patiešām kameru sanitārie mezgli ietilpa videonovērošanas kameru redzamības laukā, par to pieteicējs izsaka tikai pieņēmumus. Apskatot lietā iesniegtos fotoattēlus, tiesa nevar izdarīt nekādus kategoriskus secinājumus par to, vai sanitārie mezgli tika pakļauti videonovērošanai. Taču lielāku ticamību tiesa piešķir Ieslodzījuma vietu pārvaldes argumentam, ka sanitārie mezgli netika novēroti. Par labu tieši šim argumentam liek izšķirties tas apstāklis, ka pieteicējs ar apstrīdēšanas iesniegumu Ieslodzījuma vietu pārvaldē vērsies vien 2014.gada 17.februārī, lai gan sūdzības ir izteiktas par apstākļiem, kas bijuši nemainīgi vismaz kopš 2013.gada 1.februāra. Tiesas ieskatā pieteicējam, atrodoties dzīvojamajās kamerās, bija iespēja novērtēt, kāds aptuveni bija videokameru redzamības lauks. Vienlaikus pieteicējs ir ilgošies pacietis videokameru klātbūtni, nevēršoties iestādē ar apstrīdēšanas iesniegumiem un lūgumiem pārtraukt videonovērošanu. No minētā tiesa secina, ka ir maz ticams, ka pieteicējs vairāk nekā gadu apzināti pieļāvis sanitārā mezgla videonovērošanu. Tātad, lai gan videonovērošana dzīvojamajās kamerās tika veikta, tiesa atzīst, ka dzīvojamo kameru sanitārie mezgli netika novēroti.

[10] Tiesa piekrt Ieslodzījuma vietu pārvaldes argumentam, ka prettiesiskā situācija – videonovērošana dzīvojamajās kamerās – bija pietiekami acīmredzama, lai būtu sagaidāma pieteicēja rīcība, bez vilcināšanās vērsties ar saviem iebildumiem pie cietuma administrācijas vai Ieslodzījuma vietu pārvaldē. No lietas apstākļiem ir redzams, ka tikai pēc tam, kad pieteicējs 2014.gada februārī, proti, gadu pēc prettiesiskās situācijas sākuma, vērsās Ieslodzījuma vietu pārvaldē ar rakstveida apstrīdēšanas iesniegumu, situācija tika izlabota, t.i. videonovērošana tika pārtraukta. Tiesa uzskata, ka pieteicējs minētās tiesības varēja izmantot arī daudz agrāk, tādējādi veicinot prettiesiskās situācijas pārtraukšanu un arī samazinot morālo kaitējumu.

[11] Papildus iepriekš minētajiem apstākļiem, tiesa norāda, ka no lietas materiāliem neizriet, ka cietuma administrācijai bijis mērķis vai tiešs nodoms aizskart tieši pieteicēja personību un tādējādi viņu noniecināt vai pazemot. Tomēr fakts, ka pieteicējam netika nodrošināta iespēja izciest sodu tādos apstākļos, kas nepārsniedz ar soda izpildi tieši saistīto ciešanu līmeni, ir pietiekams, lai atzītu, ka ir noticis Satversmes 95. un 96.panta, kā arī Konvencijas 3.panta prasību būtisks pārkāpums un pieteicējs ir bijis pakļauts cilvēka cieņu pazemojošam sodam.

[12] Administratīvā procesa likuma 94.panta ceturtajā daļā ir noteikts, ka atlīdzināšanas pienākumu attiecīgais publisko tiesību subjekts var izpildīt, atjaunojot stāvokli, kāds pastāvēja pirms zaudējuma vai kaitējuma nodarīšanas, vai, ja tas nav vai nav pilnībā iespējams vai nav adekvāti, samaksājot atbilstīgu atlīdzinājumu naudā.

Pieteicējs cilvēktiesībām neatbilstošus apstākļus jau ir izcietis, līdz ar to nav iespējams situāciju pavērst atpakaļ, tādēļ restitūcija nav iespējama. Tādējādi ir izvērtējams jautājums par cita atbilstīga atlīdzinājuma veida noteikšanu.

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma (turpmāk – Atlīdzināšanas likums) 9.pants noteic, ka morālais kaitējums ir fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums. Saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 14.pantu personisko un morālo kaitējumu nosaka atbilstoši aizskarto tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgumam un konkrētā aizskāruma smagumam, ņemot vērā iestādes rīcības tiesisko un faktisko pamatojumu un motīvus, cietušā rīcību un līdzatbildību, kā arī citus konkrētajā gadījumā būtiskus apstākļus (panta pirmā daļa). Atlīdzināšanas likuma 14.panta ceturajā daļā noteic, ja iestāde vai tiesa, izvērtējot konkrētā gadījuma apstākļus, konstatē, ka privātpersonas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums nav smags, morālais kaitējums patstāvīgs vai papildu atlīdzinājums var būt iestādes rakstveida vai publiska atvainošana.

[13] Izvērtējot Daugavgrīvas cietuma rīcības prettiesiskumu un pieteicēja tiesību aizskārumu atbilstoši iepriekš norādītajiem atlīdzinājuma noteikšanas kritērijiem, tiesa atzīst, ka cietuma prettiesiskā rīcība ir radījusi būtisku pieteicēja tiesību aizskārumu ilgstošā laika posmā. Tiesa atzīst, ka pieteicējam nodarītais morālais kaitējums nav atlīdzināms, iestādei atvainojoties, bet ir nosakāms atlīdzinājums naudā.

[14] Atbilstoši Atlīdzināšanas likuma 14.panta trešajai daļai morālais kaitējuma atlīdzinājumu nosaka apmērā līdz 4268,62 *euro*. Ja nodarīts smags morālais kaitējums, atlīdzinājumu var noteikt apmērā līdz 7114,36 *euro*, bet, ja nodarīts kaitējums dzīvībai vai sevišķi smags kaitējums veselībai, maksimālais atlīdzinājuma apmērs var būt līdz 28 457,44 *euro*.

Morālais kaitējuma atlīdzinājuma apmēra noteikšanā ir jāņem vērā arī vienlīdzības princips un jāsamēro konkrētajā lietā nosakāmā kaitējuma apmērs ar citās lietās noteikto atlīdzinājumu.

Tiesa konstatē, ka lietā Nr.A42808309 (2011.gada 27.septembra spriedums, stājies spēkā 2012.gada 22.jūnijā) par ieslodzītās personas nenodrošināšanu ar pietiekamu platību un ventilāciju Daugavgrīvas cietumā (104 diennaktis) tiesa piešķīra morālais kaitējuma atlīdzinājumu 210 latu apmērā (298,80 *euro*) un personiskā kaitējuma atlīdzinājums 490 latu apmērā (697,21 *euro*). Lietā Nr.A42696509 (2012.gada 26.oktobra spriedums, stājies spēkā 2013.gada 4.oktobrī) tiesa noteica personiskā un morālais kaitējuma atlīdzinājumu 2000 latu apmērā (2845,74 *euro*), atzīstot, ka tikušas pārkāptas personas cilvēktiesības, 410 dienas liekot uzturēties pārapdzīvotās telpās (mazāk kā 3 m² uz vienu ieslodzīto), tajā skaitā, 85 dienas nenodrošinot iespēju izciest sodu kamerā bez tabakas dūmiem. Lietā Nr.A420387012 (2014.gada 16.aprīļa spriedums, stājies spēkā 2014.gada 1.jūlijā), secinot, ka pieteicējam 48 dienas vajadzēja uzturēties Rīgas Centrālcietumā kamerā un soda izolatoros, kur netika nodrošināti atbilstoši sadzīves

apstākļi (pietiekams apgaismojums, ventilācija, sanitārā mezgla norobežojums, pārapdzīvotība), tiesa noteica morālā kaitējuma atlīdzinājumu 1138,30 *euro*; lietā Nr.A420379612 (2014.gada 27.jūnija spriedums), atzīstot par prettiesisku Daugavgrīvas cietuma administrācijas faktisko rīcību, 74 dienas turot personu pārapdzīvotā kamerā, tiesa noteikusi morālā kaitējuma atlīdzinājumu 213,43 *euro* apmērā.

[15] Ņemot vērā visus iepriekš norādītos apstākļus un izdarītos secinājumus, arī pārkāpuma ilgumu, tiesa atzīst, ka pieteicējam nodarītais morālais kaitējums ir būtisks, bet nav smags. Pieteicējs arī nav norādījis uz kādiem apstākļiem, kas pamatotu smagu seku iestāšanos. Turklāt, Ieslodzījuma vietu pārvalde savas kompetences robežās ir veikusi nepieciešamo pasākumu kopumu, lai novērstu konstatētās problēmas cilvēktiesību ievērošanā. Tiesa atzīst, ka pieteicējam ir nosakāms morālā kaitējuma atlīdzinājums 400 *euro* apmērā.

[16] Pieteicējs ar tiesneša lēmumu daļēji pilnīgi atbrīvots no valsts nodevas samaksas par pieteikuma iesniegšanu tiesā. Tā kā pieteikums daļā tiek apmierināts, saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta otro daļu valsts nodeva no atbildētāja piespriežama par labu valsts budžetam. Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 12.februāra noteikumu Nr.85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu” 13.punktu valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc tiesas vai tiesneša nolēmuma stāšanās spēkā Administratīvā procesa likuma 126.pantā minētajos gadījumos no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē. Tādējādi valsts nodeva piespriežama no Ieslodzījuma vietu pārvaldes budžeta līdzekļiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251., 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprida:

Daļēji apmierināt /pers.A/ pieteikumu.

Uzlikt pienākumu Latvijas Republikai mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas atlīdzināt /pers.A/, personas kods /personas kods/, nodarīto morālo kaitējumu 400 (četrus simti) *euro* apmērā par Daugavgrīvas cietuma faktisko rīcību – pastāvīgu videonovērošanu cietuma dzīvojamās kamerās laika posmā no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 12.jūnijam un no 2013.gada 13.septembra līdz 2014.gada 17.februārim

Pārējā daļā /pers.A/ pieteikumu noraidīt.

Piespriest no Ieslodzījuma vietu pārvaldes budžeta līdzekļiem par labu valsts budžetam valsts nodevu 28,46 *euro* (divdesmit astoņi *euro*, 46 centi).

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnesis

M.Šļakota